

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2011, č. j. 2 Ad 41/2010 - 289,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Úřad práce hlavního města Prahy, pobočka v Praze 4 rozhodnutím ze dne 1. 10. 2008, č. e. ABE-1554/2006-04/04, č. j. ABE-8067/2008-04/04, podle § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) vyřadil žalobkyni z evidence uchazečů o zaměstnání ode dne 1. 5. 2008 z důvodu nesplnění podmínky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání stanovené v § 25 odst. 1 písm. a) a odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 12. 2008, č. j. 2008/77274-424, podle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítl a uvedené prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

V odůvodnění rozhodnutí o odvolání žalovaný uvedl, že žalobkyně obdržela měsíční odměnu na základě dohody o provedení práce za období od 1. 5. 2008 do 31. 5. 2008 ve výši přesahující polovinu minimální mzdy. Proto byla žalobkyně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání, neboť § 25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti stanoví, že zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebrání výkon pouze takové činnosti na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, u kterých za období, na které byly sjednány, měsíční odměna nebo průměrná měsíční odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy. Za této situace tedy žalobkyně nemůže být nadále vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a musí z ní být podle § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti vyřazena. Jakkoliv se může takové rozhodnutí jevit jako tvrdé, je nesporné, že úřad práce je povinen postupovat v souladu se zákonem a při aplikaci platné právní úpravy není oprávněn činit výjimky. Proto v dané věci nelze nikterak přihlédnout k zdravotnímu stavu žalobkyně, k její finanční situaci ani k tomu, že si iniciativně našla práci a že projevila vážný zájem o rekvalifikační kurz zaměřený na sociální práci s handicapovanými lidmi. Prvoinstanční rozhodnutí tedy bylo podle žalovaného vydáno v souladu se zákonem.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 6. 4. 2011, č. j. 2 Ad 41/2010 - 289, žalobu proti rozhodnutí žalovaného jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku soud mimo jiné uvedl, že výše odměny žalobkyně na základě dohody o provedení práce uzavřené se společností Eficia Praha, spol. s r.o. činila 5172 Kč a převyšovala tak polovinu minimální mzdy, která v rozhodné době činila 4000 Kč hrubého měsíčně. Tato skutečnost podle § 25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti bránila vedení žalobkyně v evidenci uchazečů o zaměstnání, a proto žalovaný podle soudu postupoval v souladu s § 30 odst. 1 písm. a) téhož zákona, když žalobkyni z této evidence vyřadil.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. V ní a v jejím doplnění stejně jako v žalobě namítla, že z evidence uchazečů o zaměstnání neměla být vyřazena, neboť jejím jediným příjmem za květen 2008 byla pouze hrubá mzda ve výši 5172 Kč, kterou obdržela od společnosti Eficia Praha, spol. s r.o. na základě dohody o provedení práce. Její čistý příjem za tento měsíc pak byl mnohem nižší a z něho musela hradit své veškeré potřeby a výdaje. Příslušné ustanovení zákona o zaměstnanosti je v neprospěch jí jakožto uchazečky o zaměstnání, která má i přes vleklé zdravotní potíže snahu si zvýšit svůj příjem prací. Pokud totiž její příjem přesáhne polovinu minimální mzdy, nemá nárok být vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, přičemž navíc její čistý příjem bývá nižší než polovina minimální mzdy. Touto námitkou se soud vůbec nezabýval. S ohledem na uvedené skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2011, č. j. 2 Ad 41/2010 - 289, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jelikož stěžovatelčin příjem v květnu 2008 přesáhl příjem povolený pro souběh evidence s výdělečnou činností uchazeče o zaměstnání, nemohly správní orgány postupovat jinak, než stěžovatelku vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání, protože nastala skutečnost bránící jejímu vedení v této evidenci, která je uvedena v § 25 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Žalovaný se tedy se závěry napadeného rozsudku zcela ztotožnil, a proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Uchazečem o zaměstnání může být podle § 25 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti mimo jiné pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru, s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 a 5. Zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání přitom podle § 25 odst. 3 písm. b) věty první zákona o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, nebránil také výkon činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, pokud měsíční odměna nebo odměna připadající na jeden měsíc za období, za které příslušel, nepřesáhla polovinu minimální mzdy.

Jestliže tedy byl uchazeč o zaměstnání v takovém pracovněprávním vztahu a jeho měsíční odměna za výkon činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti přesáhla polovinu minimální mzdy, nastala skutečnost bránící jeho zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Na základě této skutečnosti pak úřad práce uchazeče o zaměstnání rozhodnutím vyřadil z evidence uchazečů o zaměstnání, a to dnem, kdy takový pracovněprávní vztah nastal, jak vyplývá z § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Znění § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti přitom ukládá úřadu práce povinnost bez dalšího vyřadit uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, jakmile nastane některá z vyjmenovaných skutečností bránících jeho zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Úřad práce tedy nemá žádný prostor pro vlastní úvahu, zda skutečnost bránící zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání spočívá v natolik závažném pochybení uchazeče o zaměstnání, že odůvodňuje jeho vyřazení z této evidence. Zákon o zaměstnanosti pak neobsahuje ani jiné ustanovení umožňující odstranění tvrdostí při jeho provádění, a proto z pravidel v něm uvedených nelze činit žádné výjimky.

Navíc omezení měsíční odměny za výkon činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti na částku odpovídající nejvýše polovině minimální mzdy, jímž ustanovení § 25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti podmiňuje vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, není možné považovat za diskriminační vůči uchazečům o zaměstnání, kteří se snaží zvýšit příjem svojí vlastní prací. Výkon takového pracovněprávního vztahu totiž nemůže sloužit jako hlavní zdroj příjmů uchazeče o zaměstnání, neboť tím je pouze hlavní zaměstnání, které uchazeč ztratil a z tohoto důvodu je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání se všemi právy, která mu z tohoto postavení příslušejí. Maximální hranice možného výdělku je tak stanovena proto, aby se zamezilo nežádoucím spekulacím a zneužívání práv vyplývajících ze zákona o zaměstnanosti. V existenci této nejvyšší hranice výdělku tedy nelze spatřovat porušení žádného obecného principu obsaženého v předpisech vyšší právní síly, než je zákon o zaměstnanosti.

V nyní projednávané věci stěžovatelka vykonávala v květnu 2008 práci na základě dohody o provedení práce u zaměstnavatele Eficia Praha, spol. s r.o. a její odměna za tento měsíc dosáhla výše 5172 Kč hrubého. Tento výdělek tak přesáhl polovinu minimální mzdy,

která v rozhodné době činila 4000 Kč. S ohledem na uvedené právní úvahy proto v posuzovaném případě nastala skutečnost bránící v další evidenci uchazečů o zaměstnání, kvůli níž musela být stěžovatelka z této evidence vyřazena. S ohledem na shora uvedenou nemožnost učinit jakoukoliv výjimku z tohoto pravidla pak nelze přihlédnout k tomu, že uvedená odměna představovala jediný příjem stěžovatelky v květnu 2008, že tento příjem po odečtení zákonných odvodů převyšoval polovinu minimální mzdy jen o 392 Kč a že stěžovatelka projevila snahu zvýšit si svůj příjem vlastní prací.

Městský soud v Praze tedy nepochybil, když dospěl k závěru o správnosti vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání. V napadeném rozsudku se sice soud výslovně nezabýval správností a prospěšností § 25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti, nicméně z jeho odůvodnění je zřejmé, že při aplikaci tohoto ustanovení nelze činit žádné výjimky. Proto rozsudek Městského soudu v Praze nelze považovat v tomto směru za nepřezkoumatelný.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 2880 Kč, která se skládá z částky 2100 Kč za jeden úkon právní služby [doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 6. 2011 podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a z částky 480 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, jíž je advokátka povinna podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrady, které byly vyjmenovány (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

V emailu ze dne 23. 8. 2011 stěžovatelka požádala o přerušení řízení o této kasační stížnosti pro jeho souvislosti se soudním řízením týkajícího se prodeje časopisu Nový Prostor. Tato věc však nikterak nesouvisí s otázkou vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání kvůli výši její měsíční odměny přesahující polovinu minimální mzdy, která jako jediná byla v dané věci předmětem řízení před správními soudy. Proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti nepřerušil a o věci meritorně rozhodl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně

senátu